

Silver Kuusik

Teie 13.09.2023

Meie 09.10.2023 nr 1-5/14606

Vastus arupärimine Raekoja platsi purskkaevu rekonstrueerimisest

Lugupeetud Silver Kuusik

Esitan vastused Teie küsimustele, mis anti üle 14.09.2023. aasta volikogu istungil.

1. Kui eelmine põhjalik remont tehti 50 aastase välbaga, siis seekord pidas kaev vastu 2 korda vähem. Millised olid olulisemad vead, mida 1998 renoveerimisel tehti ning kes kannab toonase ehituspraagi eest vastutust?

Kõigepealt peab märkima, et raekoja purskkaevu 50 aastase remondivälj, millele küsija viitab, ei vasta päriselt tõele. Purskkaevule on teostatud ka vahepealsel ajal st 50ndate ja 80ndate aastate vahel erinevaid parendus ja ümberehitustöid. Kui vaadata fotosid nimetatud perioodidel tehtud purskkaevust on selgelt äratuntavad erinevused purskkaevu väljanägemises ja funktsionaalsuses. (<https://ajapaik.ee/photo/107284/tartu-linnavaade-raekoja-plats-ees-purskkaev/>, <https://ajapaik.ee/photo/79382/tartu-raekoja-plats-ees-purskkaev-1980/>)

1998. aastal purskkaevu renoveerimisel muutus purskkaevu esteetiline ja funktsionaalne väljanägemine väga olulisel määral. Algsest purskkaevust säilis ainult purskkaevu aluse osa, mida omakorda arendati edasi, et ta moodustaks ühtse terviku. 1998. aasta purskkaevu tehno- ja veejuhtimissüsteemid olid oluliselt keerulisemad kui 1948. aasta purskkaevul. Kuna 1998. aasta rekonstrueerimistööd olid väga ulatuslikud, mis olulisel määral muutsid algse purskkaevu välimust, funktsionaalsust, tehnilisi lahendusi jne, siis on suhteliselt keeruline väita, et tegu oli remonttöödega.

Tänapäeval peetakse tehnosüsteemide maksimaalseks elueaks 15-20 aastat. Selle ajaga vananevad nad nii füüsiliselt kui ka moraalselt. Kokkuvõttes 2023. aastal purskkaevu täiemahuline rekonstrueerimine oli vältimatu.

2. Kas saate kinnitada, et jääväljaku ehitamine ümber purskkaevu ei ole tinginud purskkaevu konstruktsioonilisi nihkeid või eriosade kahjustusi?

Jah, saame. Raekoja purskkaevul esinesid ulatuslikud tehnosüsteemide rikked ning purskkaevu aluse lekkes enne jääväljakute ehitamisi. Rikked olid põhjustatud asjaolust, et seadmete kasulik eluiga oli selleks ajaks möödunud. Jääväljaku ehitamise käigus kaitsti purskkaevu aluse konstruktsiooni.

3. Kas jääväljaku paigaldamise meetodika muutmine, mille kohaselt jäeti jää surve kompenseerimiseks ära liiv ja kompensatsioonimatid ning asendati euroalustega, võis veelgi kiirendada ulatuslikke kahjustusi kaevu betoonkehale ja ümbritsevale müürile?

Ei. Ei ole olnud võimalik tuvastada ühtegi seost, et jääväljaku ehitamise meetodika muutmine oleks muutnud purskkaevu tehnilist ja füüsilist seisukorda.

4. Palun esitada jääväljaku rajamiste kohta põhiprojektid, tööprojektid ja teostusdokumentatsioon kõigi 3 aasta kohta.

Dokumentatsiooniga on võimalik tutvuda <https://pilv.tartu.ee/s/o2UAKTw4yqFpWkg> Jääväljak on püstitatud Tartu jõululinna "Valgusküla" raames, mille kohta on registreeritud avaliku ürituse registreerimise teade.

5. Palun esitada 3 viimase aasta jääväljaku rajamise ja hooldamise kulud lahtikirjutatuna.

Jääväljakuga seotud kogukulud on *ca* 325 000 eurot, millest Tartu linna osalus on olnud 55 000 eurot.

Jääväljaku rajamist toetas AS Giga 2020. aastal ligikaudu 250 000 euro maksumusega masinapargi soetamisega. See sisaldas endast külmutuskonteinerit, 11 km torustikku, trassi ühendustoid, jäähooldusmasinat ja valgustuse 8 tk rajamist). Lisaks sellele tarnis AS Giga kogu väljakule vajamineva liiva oma kulude ja kirjadega (hinnanguline maksumus *ca* 21 000 eurot). Järgmisel aastal (2021) tasus osa liiva maksumuse Tartu linn summas 5500 eurot. Lisaks sellele tehti kulutused väljaku ümbritseva betooni soetamiseks maksumusega 10 300 eurot.

2022. aastast alates kasutatud lahendus koosnes euroalustest (maksumusega 31 500 eurot). Kuna alused on korduv kasutatavad, siis järgnevatel aastatel on nende montaaži osa maksumus väiksem. 2022. aastal kulus 6700 eurot aluste montaažile.

Soetusmaksumus	2020	2021	2022	2023
Külmutusseadmed	250 000,00 €	0	0	0
Betooniosa	10 300,00 €	0	0	0
Euroalused	0	0	31 500,00 €	0,00 €
Aastane kulu				
Liiva kulu	21 000,00 €	5 500,00 €	0,00 €	0,00 €
Aluste montaaž			6 200,00 €	6 200,00 *€

KOKKU 281 300,00 € 5 500,00 € 37 700,00 € 6200,00 *€

Jääväljaku kasutamise kohta täpset statistikat ei peeta. Uisuväljak on teeninud omatulu 60 – 70 tuhat eurot aastas ja sealt tuletatavalt on kasutajate arv hooajas olnud tõenäoliselt *ca* 20 000 inimest.

6. Kes teostas ehitustöid ja omanikujärelevalvet liuväljaku rajamisel perioodil 2020-2023?

Jääväljaku paigaldamisel on osalenud järgmised töövõtjad ja koostööpartnerid: Tiigi seltsimaja, AS Giga, Teko jää OÜ, Kennek OÜ, Funrent Tartu OÜ ja Nato sõjaväelased.

7. Millistel kaalutlustel on linn tellinud enne eriosade (valgustuse) põhiprojekti ja alles seejärel auditi?

2021. aastal tellis linnamajanduse osakond purskkaevu valgustite rekonstrueerimise projekti, kuna olemasolevad sülitite valgustid ja basseinisisesed valgustid ei töötanud. Lisaks lahendati projektiga ka linna keskpunkti tähise valgustus, mille valgustid samuti ei olnud juba aastaid töökorras. Projekteerimise käigus selgus, et valgustite vahetusest üksi ei piisa, ning välja on vajalik vahetada ka valgustite kaabeldus ja rajada uus juhtimissüsteem. Olemasolevate valgustite hülse ei olnud võimalik enam kasutada ja/või ei olnud võimalik asendada ilma, et saaks kahjustada purskkaevu kandekonstruktsioon.

Lisaks oli selleks ajaks selgunud, et lisaks valgustussüsteemidele olid avariilised ka erinevad pumpade ja doseerimissüsteemid. Et saada ülevaade kõikidest võimalikest purskkaevuga seotud probleemidest, telliti linnavarade osakonna poolt kogu purskkaevu ehitustehniline audit.

8. Kui algselt loodeti hakkama saada 450 000 euroga, siis rekonstrueerimistööde leping sõlmiti 600 000 euroga. Kas linnavarade osakond riigihanke korraldajana on omanud piisavat pädevust prognoosmaksumuse kujundamisel?

Projekteerimistööde lõpufaasis (märts 2023) projekterija poolt koostatud ehitustööde taotluseelarve maksumus oli ca 450 000 eurot. Ehitustööde lõplik maksumus selgub tavapärastel ehitushanke läbiviimisel.

Hanke juurde registreeris end 13 ettevõtjat. Tähtaegselt esitati 3 pakkumust:

Pakkuja nimi	Registrikood	Pakkumuse maksumus km-ta
AS EVIKO	10321432	548 300,00
EVIKO Fassaadid OÜ	14748156	
osaühing Vennad Ehitus	10272585	553 980,00
OÜ Õkomeister	12019341	500 000,00

Kuna ehitustööde maksumuste tihedus on väga hea, saab kindlalt väita, et projekt on olnud põhjalik ja kõikide pakkujate poolt on üheselt mõistetud tööde mahte ja pakutud tööde lahenduste kirjeldus on korrektselt edastatud.

Täiendavalt pean vajalikuks märkida, et purskkaevu rekonstrueerimistööde (maksumuses sisaldub) käigus uuendatakse ka linna keskpunkti valgustuslahendust ja ehitatakse välja uus sisend Tartu Raekoja hoone sprinklersüsteemi rajamiseks. Need tööd võetakse ette seetõttu, et töid tehakse samas raekoja platsi piirkonnas, et tulevikus oleks võimalikult vähesel määral takistatud linnarahva igapäevane logistika.

Ning viimaseks oluliseks täienduseks on oluline lisada, et olemasoleva purskkaevu skulptuuri figuuridele teostatakse täiemahuline renoveerimine. Kõik ajaga kahjustada saanud keevised, õmblused, ühenduskohad täidetakse ja parendatakse selliselt, et skulptuuri ja purskkaevu füüsiline välimus peale ehitustööde lõppemist ei muutu. Küll aga toimub oluline kvaliteedihüpe purskkaevu ja sellega seonduvate valguse- ja tehnosüsteemide juhtimise osas. Uus valguslahendus võimaldab pakkuda oluliselt mitmekesisemat valgustuslahendust erinevate tähtpäevade ja pidustuste korral. St uue lahenduse korral häälestatakse välja 4 erinevat valgustuslahendust, mida kasutatakse kas siis igapäevase, riiklike tähtpäevade, Tartuga seotud ürituste või muude pidulike sündmuste korral. Lisaks on võimalik luua täiendavaid valguslahendusi eriliste sündmuste korral. Tehnosüsteemide juhtimisele on projekteeritud ja ehitatakse välja ka täiendavad häire ja teavitussüsteemid, mis peaks võimalike rikete ilmnmisel koheselt teavitama purskkaevu hooldajat ja haldajat. Sellisel viisil on tagatud süsteemide pikaajaline korrektne toimimine.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Meelis Leidt
abilinnapea